

Svensk författningssamling

Lag om ändring i äktenskapsbalken

Utfärdad den 8 december 2022

SFS 2022:1749

Publicerad
den 15 december 2022

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 7 kap. 2 §, 10 kap. 3–5 §§, 11 kap. 4 § och 13 kap. 4 § äktenskapsbalken ska ha följande lydelse.

7 kap.

2 §² Enskild egendom är

1. egendom som till följd av äktenskapsförord är enskild,
2. egendom som en make har fått i gåva av någon annan än den andra maken med det villkoret att egendomen ska vara mottagarens enskilda,
3. egendom som en make har erhållit genom testamente med det villkoret att den ska vara mottagarens enskilda,
4. egendom som en make har ärvt och som enligt testamente av arvlåtaren ska vara mottagarens enskilda,
5. egendom som en make erhållit genom förmånstagarförordnande vid livförsäkring, olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring, pensionssparande enligt lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande eller sparande i en sådan PEPP-produkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 av den 20 juni 2019 om en paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP-produkt) som tecknats av någon annan än den andra maken med det villkoret att egendomen ska vara mottagarens enskilda, och
6. vad som har trätt i stället för egendom som avses i 1–5, om inte annat har föreskrivits genom den rättshandling på grund av vilken egendomen är enskild.

Avkastning av enskild egendom är giftorättsgoods, om inte annat har föreskrivits genom en sådan rättshandling som avses i första stycket.

10 kap.

3 §³ Rättigheter som inte kan överlåtas eller som i annat fall är av personlig art ska inte ingå i bodelning om det skulle strida mot vad som gäller för rättigheten. Dessutom ska pensionsrättigheter, även om de inte är av sådant slag som avses i första meningen, undantas från bodelning enligt vad som sägs i andra och tredje styckena.

¹ Prop. 2022/23:7, bet. 2022/23:FiU14, rskr. 2022/23:45.

² Senaste lydelse 1993:933.

³ Senaste lydelse 2005:107.

Vid bodelning med anledning av en makes död ska en rätt till pension som den efterlevande maken har på grund av pensionssparavtal enligt lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande eller ett sparande i en sådan PEPP-produkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 inte ingå i bodelningen. Detsamma gäller en rätt till pension som den efterlevande maken har på grund av en försäkring, om det belopp som ska betalas ut ska beskattas som inkomst. Om pensionssparkontot, sparandet i en PEPP-produkt eller försäkringen ägdes av den avlidna maken, tillämpas i stället bestämmelserna i lagen om individuellt pensionssparande, lagen (2022:1746) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP-produkt) eller försäkringsavtalslagen (2005:104).

Vid bodelning med anledning av äktenskapsskillnad ska en rätt till pension som någon av makarna har på grund av pensionssparavtal enligt lagen om individuellt pensionssparande eller sparande i en PEPP-produkt helt eller delvis undantas från bodelningen, om det med hänsyn till makarnas ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt skulle vara oskäligt att hela pensionsrätten ingick. Detsamma gäller rätt till pension på grund av en försäkring, om det belopp som ska betalas ut ska beskattas som inkomst och försäkringen gäller rätt till

1. ålderspension eller sjukpension, eller
2. efterlevandepension om det finns en rätt till utbetalning av pensionen vid bodelningen.

4 §⁴ Egendom som har gjorts till enskild genom äktenskapsförord, liksom vad som har trätt i stället för sådan egendom samt avkastning av denna som är enskild egendom, ska ingå i bodelning om makarna kommer överens om det vid bodelningen. Detsamma gäller sådan rätt till pension på grund av försäkring, pensionssparavtal eller sparande i en PEPP-produkt som avses i 3 § andra stycket.

Har makarna kommit överens om att enskild egendom ska ingå i bodelningen, ska sådan egendom vid bodelningen anses utgöra giftorättsgods.

En sådan rätt till pension på grund av försäkring, pensionssparavtal eller sparande i en PEPP-produkt som avses i 3 § tredje stycket ska inte ingå i bodelning, om makarna kommer överens om det vid bodelningen.

5 §⁵ Bestämmelser om försäkring eller försäkringsbelopp som vid försäkringstagarens död tillfaller en förmånstagare finns i försäkringsavtalslagen (2005:104).

Bestämmelser om förmånstagares rätt enligt pensionssparavtal finns i lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande.

Bestämmelser om förmånstagares rätt enligt ett avtal om sparande i en PEPP-produkt finns i lagen (2022:1746) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP-produkt).

⁴ Senaste lydelse 1998:619.

⁵ Senaste lydelse 2005:107.

11 kap.

4 §⁶ Om den ena maken utan den andra makens samtycke inom tre år innan talan om äktenskapsskillnad väcktes i inte obetydlig omfattning genom gåva har minskat sitt giftorättsgods eller använt sitt giftorättsgods till att öka värdet av sin enskilda egendom, ska den andra makens andel vid bodelning med anledning av äktenskapsskillnad beräknas som om gåvans värde eller värdet av det använda giftorättsgodset alltjämt hade ingått i den förstnämnda makens giftorättsgods. Dennes del i det sammanlagda giftorättsgodset ska minskas i motsvarande mån.

Det som anges i första stycket om enskild egendom ska även gälla sådana rättigheter som enligt 10 kap. 3 § inte ska ingå i bodelning. Därvid ska med ökning av värdet av en sådan rättighet jämsställas förvärv av rättigheten. Vidare ska, om en makes användning av sitt giftorättsgods har medfört att värdet av egen pensionsförsäkring, eget pensionssparkonto eller eget sparande i en sådan PEPP-produkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238 ökat eller att maken förvärvat förmån på grund av sådan försäkring, på grund av pensionssparavtal eller på grund av sparande i en PEPP-produkt, bestämmelserna i första stycket tillämpas även om den andra maken har samtyckt till åtgärden.

13 kap.

4 §⁷ Om en makes andel enligt 11 kap. 4 § andra stycket har beräknats som om värde av en pensionsförsäkring hade ingått bland tillgångarna och maken vid bodelningen inte kan få ut sin andel, är försäkringsgivaren skyldig att av försäkringstagarens tillgodohavande betala tillbaka vad som fattas. Återbetalningen får göras direkt till försäkringstagarens make. Vad som nu angetts ska tillämpas på motsvarande sätt i fråga om tillgångar på pensionsparkonto eller ett tillgodohavande vid sparande i en sådan PEPP-produkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1238.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023.

På regeringens vägnar

CARL-OSKAR BOHLIN

Erik Tiberg
(Justitiedepartementet)

⁶ Senaste lydelse 1993:933.

⁷ Senaste lydelse 1993:933.